

netop det, „jæg“ er udgaaet fra. Jeg havde derfor ikke haft noget imod, som man kunde have truffet en Ordning, der var økonomisk overkommelig — og jeg vil tro, at en saadan Ordning vil komme en Gang, men maaske paa en noget anden Maade —, hvorved der gives Ungdommen en vis fysisk Opdragelse i en Del af dens Uddannelsesetid. Men naar man siger, at Værnepligten ikke er almindelig, vil jeg gerne protestere. Den udnyttes ikke fuldt ud, men Pligten til at være Soldat er almindelig, og dette forhindrer, at nogen er i Stand til at unddrage sig Værnepligten, om han i øvrigt sidder inde med Betingelserne for at være Soldat. Det er derfor ganske ligeegyldigt, om man er rig eller fattig, har Tid eller ikke Tid, har Raad eller ikke Raad; den Mand, der har Evnerne, og hvem Loddet træffer, skal i Henhold til sine Evner opfylde den Pligt at være Soldat.

Der er fra anden Side ønsket en anden Ordning af Aftjeningen af Værnepligten eller en anden Maade at skaffe sig de Rekrutter paa, som man anser for nødvendige. Jeg tror ikke, man bliver tilfreds med andre Ordninger end denne, jeg tror, det er den sikreste og den bedste ikke alene for de unge selv, men maaske ganske særlig for det Samfund, som Hæren eventuelt i givet Tilfælde skal tjene. Man vil nemlig ved Hjælp af den almindelige Værnepligt, som ingen er i Stand til at unddrage sig, bringe Hæren i saa nøje Overensstemmelse med de forskellige Opfattelser i Folket angaaende de Spørgsmaal, der eventuelt ligger for eller kommer til at ligge for, at disse Opfattelser faar ganske det samme Udtryk i Hæren, som de har i Befolkningen i øvrigt. En Hær af en saadan Støbning vil selvfølgelig, hvis det skulde vise sig nødvendigt at bruge den — hvilket ikke er udelukket — til Opretholdelse af Ordenen indenfor Landets egne Grænser eller til Ordenens Opretholdelse udadtil, indgyde ganske anderledes Tillid end en hvilken som helst anden. Vi har derfor fra vor Side absolut holdt paa, at skal man have en Hær og en Flaade, stor eller lille — i saa Henseende er Antallet af dem, som bliver indkaldt, ganske ligeegyldigt —, saa er den Maade, her er foreslaaet, den sikreste og den rigtigste, baade, som jeg sagde før, for de unge selv og for Samfundet som saadant.

Naar vi var inde paa Drøttelsen af disse Forhold, rejste der sig ganske naturligt et andet Spørgsmaal, især da vi kom saa vidt, at vi var klare over, at vi maatte

gaa over til, om jeg saa maa kalde det, en Nyordning. Det var Befalingsmandsspørgsmaalet. Vi ved alle, at der i mange Aar har været talt om, hvorvidt Befalingsmændene i Stedet for som nu at danne to Klasser muligvis skulde gaa over til kun at bestaa af een Klasse, saaledes at naar en ung Mand kom i Tjenesten og enten tvungen eller frivillig meldte sig som Befalingsmandselev, skulde denne Mand uden Hensyn til sin Foruddannelse kunne arbejde sig op gennem alle Grader til de allerhøjeste. Det er et tiltalende Princip, som man, naar man ser det lige straks, i og for sig føler sig tiltalt af, og dette Spørgsmaal har derfor været underkastet ret indgaaende Forhandlinger og Drøttelser ikke alene i den sidste Kommission, men ogsaa i tidligere Kommissioner. Resultatet blev imidlertid, som ærede Medlemmer vil have lagt Mærke til, at man har bevaret de to Klasser af Befalingsmænd baade indenfor Hæren og indenfor Flaaden. Dog har man gjort Forsøg paa at nærmedisse to Klasser noget til hinanden; man ønsker, saa vidt det er muligt, at slette de gamle Skel mellem Officerer og Underofficerer saavel i Hæren som i Søværnet. Man ønskede at komme bort fra de gamle Typer baade for Underofficerernes og for Mandskabets Vedkommende. For Mandskabets Vedkommende har man naaet det ved at blive ved Værnepligten, man ønskede ikke Landsknægtsystemet indført. Hvad Underofficererne angaar, ønskede man ikke vedblivende at bevare den gamle Underofficerstype; heldigvis er for adskillige Aar siden de sidste forsvundet, men de fleste husker formentlig endnu den Rest, vi havde af gamle Underofficerer, de var ikke alle heldige Lærere for Ungdommen. Det samme kan endnu siges om nogle af vore Underofficerer og Officerer, men i Almindelighed kan det vistnok siges, at vor nuværende Befalingsmandsstand er sig sin Opgave og sit Ansvar bevidst overfor de unge, som de en vis Tid faar med at gøre. Vi havde, som sagt, ønsket paa en noget anden Maade, end Tilfældet blev, at gøre Forskel mellem de tidligere Underofficerer og Officerer, men praktiske Vanskeligheder stillede sig i Vejen, bl. a. den, at i det Øjeblik, man satte sig det som Maal, at alle skulde være i Stand til at naa op til de højeste Chefsstillinger, vilde det sige, at saa skulde alle lige fra de første Dage gennemgaa ganske samme Skole. Staten skulde have Bekostning af deres Uddannelse uden Hensyn til, om de havde Anlæg for og Evne til at gøre Fyl-